

IN
OMNES CA-
THOLICAS EPISTOLAS,
*Acta Apostolorum, Apocalypsim, ac
nonnullos Hymnos ecclesiasticos, Com-
mentarij doctissimi, summa diligentia
emendati & recogniti, D. Dionysio
Carthusiano authore.*

¶ Accedit index rerum & verborum copiosus.

PARISIIS,

Apud Viduam Francisci Regnault, via
Iacobea, sub insigni Elefantis.

1554.

M A U R I C I U S M E N I E R
Typographus benemolo Lectori S.

IN votis mihi semper fuit, quos excudédos suscipio aut
Ithores emendatos & correctos in lucem emittere. Quod
quām gnauiter haec tenus præstiterim, fidem facié ea, quæ
ante tres plus minus annos nostris prælis cōmissa, in vul-
gus prodierūt. At verò, cùm nuper timè singulari cura &
diligentia, D. Dionysij Carthusiani lucubrationes in E-
uangelia, Epistolas Catholicas, Apostolorū Actus, Apo-
calypsim, non nullosq; Hymnos ecclesiasticos typis meis
cōmisissim, neq; decessent sacrarum literarū studiosi, qui
ad Paulinas Epistolas ex eiusdē Carthusiani officina, nō
dico inuitarent, sed (ut ait Fabius) quotidiano propè cō-
uicio efflagitarent, vtq; idem præstarem penè extorque-
rent, mihi, ne viderer philologis inuidere (quorum ego
me cōmodis natum volo) aut sumptus pertimescere (quos
ego semper hisce iā negotijs spernendos duxi) virisq; do-
ctis iuxta ac pijs (qui in tam digno labore, suam operam,
atq; industriam minimè denegandā putauerūt, quorūm-
que tum autoritatē tum iudicium aspernanda minimè
sum arbitratus) mihi, inquā, virisq; illis doctis, visum est,
multorum exemplarium, eorumq; veterum, & propterea
minus corruptorū, collatione, opus illud veluti ex inte-
gro restaurare, & à mēdis quibus, certè multis, scatebat
(Augie bubble dixisse) ppurgare, ac quodāmodo refor-
mare. Dicam quod res est: in eo inerant nonnulla præter-
missa quædā permixta, ac (ut ita dixerim) loco transposi-
ta, plurima verò tā improbè distincta, vt lectori vel Cim-
merias (quod aiunt) tenebras effundere potuissent. Quæ
omnia utinā hoc in opere discusserimus: adnixi certè su-
mus, de nobis cōceptę opinioni & expectationi respōde-
re. Diligentiam si non maiorē (quam utinam possim) at
parem certè præstaturum me pollicor, in Paulinis, quas
breui excudam Epistolis. Neq; verò paruum calcar mihi
addiderit propensus tuus in me animus, quem ego mihi
persuadebo satis perspectū, si nostrā hanc industriā pro-
baueris. Probabis verò si hos nostros labores, quos ut tuo-
rū cōsulerem⁹ studiorū utilitati suscepimus, qua tibi mēte
offeruntur acceperis. Vale Lutetiae. prid. Id. Iul. 1554.

REVERENDO IN CHRI-
STO PATRI ET DOMINO, DOMI-
NO NICOLAO VVESTE, EPISCOPO ELIENSI
in Anglia, ac Carthusiensis ordinis fautori pre-
puo, F. Theodoricus Loér à Stratis, Carthusie Colo-
nien. & monachus & vicarius. S. D.

V V M tanta hodie vindique penè terrarum
versetur apud homines malitia, presul orna-
tissime idemque reverendissime, ut nullus pro-
borū virorū in libris edendis conatus & zelus
(quātumvis pius, quantumvis sanctus) reperi-
atur, qui nō ab aliquibus persecutione patiatur:
inoleuit iam non paenitenda consuetudo, ut ni-
hil nouum recensue literarum in lucem edatur, maxime typis ex-
cusum, quod non prius alicui viro heretico didicetur, qui authore
à maleuolo malignorum incursu strenue vindicet, ac ora obstruat
loquentium iniqua. Hinc ego iampridem elucidationem illā p-
rēclarām Dionysii nostri in Euangelia cum dare cœpissim in me-
dium, mox illi (quod hodie fieri solet) meditabar patronum, Sere-
nissimum videlicet dominum Anglia regem. Neque enim illa
magis congruum, neq; dare potius potentiorem. Quippe cum in
Euangelio quidem catholicè elucubrato nemo alius debuit patro-
cinari, quam germanè euangelicum, cuiusmodi rex Anglia eredi-
tur: qui vel à summo pontifice, vel à cardinco patrum cœtu dignus
fuit merito suo vocari fides defensor. Scripsit nanque in Lutherum
pro sacramentorum assertione tam deserte, tamque efficaciter, ut
nescias utrum plus armis an literis rex ille utrobique potētissimus
valeat. Speciosior tamen est victoria multoque glorioſior, si rex ma-
gis philosophando & pugnando superauerit: nec tam est rarum ar-
mi, quam literis atque virtute regem prestare. Itaque cum mai-
statis eius regiae longiori epistola librum nuncupare statuissim, at-
que præmanibus abunde adsuissent hac aliisque præstantiora lus-

D. DIONYSII CARTHUSIANI IN SE- ptem epistolas canonicas,

PROOEMIVM.

OMEDIT E amici, & bibite,
& inebriamini. Canticorum
quinto. Deus omnipotens &
æternus, qui ciues supercæ-
lestis Hierusalem, sui ipsius
clara per specie cognitione
alit & satiat: ciues huius in
terra peregrinantis Hierusa-
lem, militantis ecclesiæ nō relinquit impastos: imò
multiplici cibo ac potu nos recreat & confortat,
atque interim etiam gratiōse inebriat in præsenti:
nempe sacramentali corporis & sanguinis Christi
refectione, cibo bonæ operationis, pane lachry-
marum, pane vitæ & intellectus, & aqua sapientiæ
salutaris. Denique inter spirituales cibos & potus,
quibus cælitus pascimur in hac vita, locum habet
sublimem sacra scriptura: quæ hoc facit in anima,
quod materialis cibus & potus agunt in corpore.
Corporalis etenim cibus & potus primò cōseruant
hominem in esse naturæ: ne per consumptionem

EXCVDEBAT LVTETIAE PARISIORVM
SVIS TYPIS MAURICIVS MENIER TY-
POGRAPHVS, IN SVBVRBIIS VICTO-
RIANIS, AD DIVI PETRE INS-
GNE, ANNO DOMINI MILLESI-
MO QVINGENTESIMO QVIN-
QVAGESIMO QVARTO,
PRID. ID: IULII.

1